Gemeente Utrecht

Verslag op overeenstemming gericht overleg (OOGO)

Datum en tijdstip	30 oktober 2020 van 14:00 – 15:30 uur
Locatie:	Microsoft Teams
Aanwezigen:	- Gemeente, vertegenwoordigd door Anke Klein (wethouder) - Educatis, vertegenwoordigd door Adri Verweij - Happy Kids, vertegenwoordigd door Sella van de Griend - KSU, vertegenwoordigd door Frank van Vilsteren - NUOVO, vertegenwoordigd door Jonne Gaemers - PCOU Willibrord, vertegenwoordigd door Marc Mittelmeijer en Charlotte de Jager - R.K.-Basisscholen Vleuten-De Meern-Haarzuilens, vertegenwoordigd door Frank van Vilsteren - SPO Utrecht, vertegenwoordig door Eric van Dorp en Rob van der Westen Ambtelijk aanwezig: Jacqueline Pleiter (voorzitter), Onno James (projectleider), Simone Baksteen, Bas Lamers en Ilse Staal
Afmeldingen:	- Annelies de Leeuw (Auris), akkoord met het voorstel - Harrie Stokkel (Vrije School Utrecht)
Bijlagen bij uitnodiging:	Bijlage I – Toelichting voorstel Bijlage II – Overzicht adviezen Bijlage III – Voorstel verordening en nadere regels

1 Opening vergadering

Jacqueline Pleiter:
Welkom bij het Op Overeenstemming Gericht Overleg. Vandaag gaan we ons op overeenstemming richten wat betreft de ‘Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht’ en de bijbehorende vijf nadere regels.

Anke Klein:
Welkom, wat fijn om iedereen weer te zien. Wij zaten ruim 2 jaar geleden ook bij elkaar voor een kick of. Iedereen bedankt voor alle input, energie en werk dat er in de tussentijd verzet is. Ook vandaag gaan we een mooie stap zetten.

Jacqueline Pleiter:
In twee jaar tijd hebben er 25 werkgroepen en 8 stuurgroepen plaatsgevonden, ook zijn er verschillende bijeenkomsten georganiseerd voor kleine schoolbesturen, raadsleden, en voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. Samen is er een

adviesdocument opgesteld dat in februari voorgelegd is aan de raad. Op basis daarvan ligt nu de concept 'Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht' voor.
Deze is niet alleen vernieuwend voor onze stad, maar ook in het land. De verordening is vernieuwend omdat deze van 'rule-based' naar 'principle-based' gaat. Daarnaast gaan we vier speerpunten hanteren:

1) Een passende school, dichtbij huis
2) Gezond stedelijk leven voor ieder kind
3) Duurzame schoolgebouwen
4) Efficiënt samenwerken.

Ook is de verordening vernieuwend qua toon. We hebben met elkaar geprobeerd dit op taalniveau B1 te formuleren, waarbij ook de juridische afdeling soms moest schakelen. Daarom laten we ook een externe juridische check uitvoeren. Ten slotte is het nieuw dat we nu gaan werken met een verordening met nadere regels. Nadere regels zijn onderwerpen die we apart uitwerken omdat deze vaker geactualiseerd worden, getallen veranderen of het onderwerp nog in ontwikkeling is. De nadere regels worden door het college vastgesteld. De verordening zelf is een raadsbesluit.

2 Onderzoeken overeenstemming verordening

Toelichting voorstel door Onno James:
De verordening is het belangrijkste document en ligt als voorstel voor de gemeenteraad. De verordening bestaat uit twee delen, het eerste deel zijn de principes en de inhoud. Het tweede deel omvat vooral een stap voor stap uitleg over het proces. In de bijlages staan de randvoorwaarden beschreven.

In deze verordening zijn verschillende verbeteringen gedaan; zo is er meer ruimte voor keuzes van een school, zodat het schoolgebouw past bij de onderwijsmethodiek en visie van de school. Het (voortgezet) speciaal onderwijs heeft recht gekregen op grotere ruimtes. Er is een norm voor schoolpleinen in het voortgezet onderwijs geïntroduceerd. Ook zijn verscheidene inhoudelijke onderwerpen meegenomen uit het adviesdocument

Marc Mittelmeijer:
We zijn blij dat de verordening er ligt. De opdeling in een principedeel en een uitwerkingsdeel is positief, zodat er ruimte blijft om vraagstukken verder uit te werken/aan te passen. Wat ons betreft stemmen wij in met de verordening alleen zijn er twee punten die we willen meegeven voor het vervolg.

1. We zien een risico in de teldatum (T-1). Dit heeft vooral te maken met de snelheid van de ontwikkeling van de stad. In een stabiele stad is dat systeem wel mogelijk. We hopen dat we het in de toekomst wel op een andere manier kunnen aanpakken, anders levert dit wel problemen op.
2. Bij de overdracht van een gebouw is er nu alleen een bouwkundige norm, voor de volgende keer willen we graag ook de installaties daarin meegenomen zien worden.

Reactie Onno James:
De overdracht is een terecht punt, we noemen nu een norm voor de bouwkundige kant maar niet voor de andere aspecten. Wat betreft de teldatum, daar hebben we in de werkgroep niet een gehele oplossing voor gevonden. Wel biedt de verordening straks

de mogelijkheid om een wijkgerichte of stadsbrede aanpak te faciliteren en vanuit daar afspraken te maken (zoals dit ook bij het voortgezet onderwijs gebeurt).

Frank van Vilsteren:
Voor de KSU en RKB-VMDH geldt hetzelfde, er ligt een mooi document dat ambitie uitstraalt. Vanuit de KSU zijn er twee aandachtspunten voor de verdere uitwerking, maar is akkoord op de verordening zoals ze voorligt.

1. Bij de inpassing van scholen in de wijk gaat het om de formulering. Daar kunnen mogelijk rechten aan worden ontleend, dat zouden we graag juridisch getoetst zien.
2. Er ligt een ambitie bij de KSU om bij elke school een gymzaal te krijgen. Er wordt al een mooie stap gemaakt, maar we willen die ambitie ook vasthouden naar de toekomst.

Reactie Onno James:
De toets kunnen we uitvoeren, er wordt nu ook door een externe partij een juridische toets gedaan op het hele document.

De gymzalen zijn in de werkgroep uitgebreid besproken. Daar kwamen verschillende ambities uit die in het adviesdocument als meerdere scenario's zijn verwerkt. De 1000 meter een gedragen uitkomst.

Jonne Gaemers:
Ik sluit me graag aan bij de woorden van Frank en Marc, het is een mooi document en ook goed bruikbaar voor de toekomst. Er waren vanuit ons wat praktische punten maar daar is al contact over geweest. Wij stemmen hier mee in.

Reactie Onno James:
De praktisch punten hebben we besproken, een aantal punten komen terug bij de demarcatie. Dit zijn kleine details die er net niet goed in staan, ook vanuit de PCOU zijn daar opmerkingen over gemaakt. We gaan kijken of we de puntjes op de i kunnen zetten.

Adri Verweij:
Ik stem in met het voorstel.

Jacqueline Pleiter:
De opmerkingen die gemaakt zijn, worden meegenomen. Verder concludeer ik dat we overeenstemming hebben op de verordening en deze ambitieuze en innovatieve verordening gedragen kunnen voorleggen aan het college en de raad.

3 Onderzoeken overeenstemming nadere regel over vergoedingen

Toelichting voorstel door Onno James
In de huidige systematiek ligt dit vastgelegd in een bijlage waarbij de indexering niet zichtbaar is. Om hier transparanter in te zijn, is het nu een nadere regel geworden zodat deze makkelijk aangepast kan worden. Wanneer er een wijziging is, zal dat aangepast en gepubliceerd worden. Verder zijn er geen grote wijzigingen ten opzichte van de huidige systematiek.

Marc Mittelmeijer:
Ik heb een toelichtende vraag: het gaat hier ook over de verhuiskostenvergoeding. Het voortgezet onderwijs staat er niet in, heeft dat een reden?

Reactie Onno James:
Voor het voortgezet onderwijs hebben we daar geen middelen voor. De ambitie ligt er, maar deze is in de prioritering afgevallen.

Marc Mittelmeijer:
In het VNG-model staat dit wel. Wij zouden graag zien dat wij ook voor het voortgezet onderwijs een verhuisvergoeding krijgen.

Jonne Gaemers:
Ik sluit me aan bij de woorden van Marc, de verhuisvergoeding stond ook op ons lijstje.

Onno James:
Helaas kunnen we dit punt alleen verwerken als er financiële dekking is, en die is er op dit moment niet.

Jacqueline Pleiter:
Er is overeenstemming over de nadere regel over vergoedingen.

4 Onderzoeken overeenstemming nadere regel over duurzame en gezonde schoolgebouwen

Toelichting voorstel Onno James:
De nadere regel duurzame en gezonde schoolgebouwen is echt nieuw. Hierover is niets geregeld in de huidige verordening terwijl we er wel vaak mee bezig zijn. De nadere regel is bedoeld om een procedure vast te stellen gericht op onze duurzaamheidsambities. Omdat duurzaamheidsontwikkeling erg snel gaat, is dit een nadere regel geworden zodat wij dit kunnen blijven bijstellen en aanpassen aan nieuwe inzichten. Het voordeel om het te laten vaststellen, is dat het voor iedereen helderheid biedt over het proces. Er staan vooral ambities in en niet zozeer harde eisen. We proberen hiermee een stap verder te zetten.

Eric van Dorp:
Wat mij betreft prima. Voor een volgende verbeterslag zou ik meer ambities willen zien want duurzaamheid is meer dan alleen energiezuinig, denk bijvoorbeeld aan circulair bouwen.

Onno James:
De nadere regels kunnen daarom bij nieuwe ontwikkelingen en nieuwe ambities worden aangepast. Dit is een mooi voorbeeld van de werking van een nadere regel.

Jacqueline Pleiter:
Er is overeenstemming over de nadere regels duurzame en gezonde schoolgebouwen.

5 Onderzoeken overeenstemming nadere regel over huisvesting volgens onderwijsbeleid

Toelichting voorstel door Onno James:
Dit is een nieuwe nadere regel die niet in huidige verordening staat. In deze nadere regel staat omschreven hoe we inhoudelijke innovaties in het onderwijsbeleid regelen

wanneer er een huisvestingsvraag ontstaat. De procedure moet handvatten bieden voor de praktijk. Het biedt houvast aan het proces, maar ook flexibiliteit voor inhoudelijke ontwikkelingen.

Frank van Vilsteren:
We vinden dit een mooie ambitie en stemmen in met het principe. Maar we hebben een paar vragen bij de uitwerking bij het punt dat de school eigenlijk via het schoolbestuur verhuurd wordt. Naar de uitwerking zouden we nog beter willen kijken. Het schoolbestuur is geen makelaar. Er ontstaat een soort belangenverstrengeling, aangezien een schoolbestuur inhoudelijk samenwerkt en de verhuurder wordt.

Daarnaast wordt er marktconforme huur genoemd, dat is prima. Maar er staat ook dat wij de marktconforme huur moeten vaststellen. Dit lijkt ons niet wenselijk. Er is dan een risico dat we tussen die belangen van onze partners en de gemeente in gaan zitten. Wij stemmen in met het principe van de nadere regel, maar we hebben nog praktische vragen.

Reactie Onno James:
Dat is lastig om op te reageren. Er zijn 3 varianten in de nadere regel opgenomen die met elkaar samenhangen. Voor alle varianten geldt dat ze alleen van toepassing zijn als de gemeente als financier optreedt. Wij willen het dan duurzaam regelen, aan de voorkant van een project. Eerdere ervaringen laten ons zien dat dit noodzakelijk is voor een succesvolle inhoudelijke samenwerking. Deze randvoorwaarden helpen ons daarbij. We kunnen hierover verder praten, maar dat is dan wel na de eerste vaststelling van deze nadere regel.

Frank van Vilsteren:
We willen het beide goed regelen. Maar ik twijfel of dit niet in strijd is met artikel 148 van de wet op het primair onderwijs (Wpo), daarmee wordt dit een hypothetisch scenario. Als dit juridisch niet kan, dan hebben we daar samen ook niets aan. Ik zou dit graag juridisch laten controleren.

Marc Mittelmeijer:
Hier vallen onder andere de IKC's onder, daar is veel over gesproken. Maar ik weet nu niet zeker of we nu alles gedekt hebben: financiering van de vve lokalen, commercieel doorverhuur aan de kinderdagopvang etc. Er lopen ook pilots, hiervan moeten de ervaringen ook goed worden vastgelegd. Ik denk dat dit een mooi startpunt is, maar de vraag is of we nu alles hebben en of dit ook praktisch is. Door het vaststellen kiezen we de weg naar voren, deze stap is ook nodig om verder te komen.

Jacqueline Pleiter:
Op het principe hebben we overeenstemming over de nadere regel huisvesting volgens onderwijsbeleid. De nadere uitwerking krijgt een vervolg. We checken juridisch of de nadere regel voldoet aan het artikel in de Wpo.

6	**Onderzoeken overeenstemming nadere regel speelplaatsen**

Toelichting voorstel door Onno James:
Voor ons als gemeente is dit een belangrijke nadere regel omdat de gemeenteraad al sinds 2016 de ambitie heeft om schoolpleinen in de stad te vergroenen en openbaar toegankelijk te maken. Deze nadere regel heeft in de werkgroep nog niet geleid tot een

breed draagvlak. Maar vanuit de gemeente vinden we deze wel belangrijk om vast te stellen.

Eric van Dorp:
Feitelijk is het zo dat wij van harte ondersteunen om groene schoolpleinen te hebben bij onze scholen. Ik vind het jammer dat het in de stuurgroep niet meer is teruggekomen. Ook werden er in eerst instantie 3 scenario's benoemd, dit is er nu 1 geworden. Tijdens weekenden spelen kinderen uit de buurt op de schoolpleinen en is er slijtage, terwijl wij het onderhoud moeten betalen en een deel van de investering. Als de gemeente zo graag groene schoolpleinen wil, dan zou de gemeente die ook moeten betalen, inclusief onderhoudskosten. Dan zorgen wij dat het goed onderhouden wordt.

Frank van Vilsteren:
Beide schoolbesturen vinden het een mooi document, alleen de uitwerking zou meer tijd en aandacht vragen. De exploitatie is echt een probleem. Daarnaast ziet de KSU ook een risico voor kansenongelijkheid ontstaan. Het vergroenen van schoolpleinen is iets wat vooral op schoolniveau geïnitieerd wordt en vooral gaat ontstaan in rijk/witte wijken/scholen. Dit kun je wel oplossen maar hier moet verder over nagedacht worden. Ik zie overeenstemming over het principe, maar wij hebben zorgen over de uitwerking. Verder sluit ik me aan bij Erik van Dorp.

Marc Mittelmeijer:
Wij stemmen hier niet mee in, vooral wat betreft de aansprakelijkheid buiten de schooltijden moet goed geregeld worden.

Reactie Onno James:
De redenering van de gemeente is dat het een gezamenlijke ambitie is om speelruimte te creëren voor de stad, daar vallen ook schoolpleinen onder. We beseffen ons dat we op de schoolbesturen een beroep doen.
Aansprakelijkheid kunnen we relatief makkelijk oplossen, en voor de verdere uitwerking moeten we nog een stap maken. Toch willen we deze graag door zetten als eerste stap, om vanaf daar verder te werken.

Marc Mittelmeijer:
Wat is de conclusie op het OOGO dan?

Reactie Jacqueline Pleiter:
Er is over het principe wel overeenstemming, maar niet over deze nadere regel.

Aanvulling door Onno James:
Als we geen overeenstemming kunnen bereiken, dan is het aan het college om te bepalen of deze nadere regel door kan of nog aangepast moet worden.

Sella van de Griend
Is deze nadere regel bedoeld dat elk schoolplein een openbaar plein zou moeten worden?

Reactie Onno James:
Deze nadere regel is optioneel, het is een stimuleringsregeling. Dus deze eisen gelden wanneer een partij een bijdrage aanvraagt voor het vergroenen van het schoolplein.

Frank van Vilsteren:
RKB-VDH stemt hier ook niet mee in.

Rob van der Westen:
Ik wil graag meegeven dat de MI-vergoedingen al structureel te laag zijn. Wanneer je een groen schoolplein realiseert, krijg je alleen maar hogere exploitatie en onderhoudskosten. SPO Utrecht stelt eigenlijk altijd zijn pleinen open voor de wijk, maar het zou jammer zijn als daar een halt op wordt geroepen.
Het principe onderschrijven we, maar geen overeenstemming.

Jacqueline Pleiter:
We hebben overeenstemming kunnen bereiken over de bedoeling, het principe van de nadere regel, maar nog niet over de uitwerking van de nadere regel over speelplaatsen.

7 Nadere regel demarcatie over demarcatie bij bouw en exploitatie van schoolgebouwen

Toelichting voorstel door Onno James:
Demarcatielijsten voor gebouwen in eigendom van de gemeente hebben we al wel, alleen stamt de lijst voor de bouw uit 2004. De demarcatie voor de exploitatie van schoolgebouwen in eigendom van de gemeente zijn nooit vastgesteld. Met deze andere regel maken we de wederzijdse verantwoordelijkheden helder en worden ze vastgesteld.

De demarcatielijsten zijn geactualiseerd, verbeterd en bieden transparantie over wie voor wat verantwoordelijk is. Met deze nadere regel hebben we een mijlpaal bereikt, we hebben een grote stap vooruit gezet ook al kunnen we deze lijsten blijven verbeteren. In het voortraject zijn nog punten meegenomen van de KSU en NUOVO, die worden nog verwerkt. Ook was er een verzoek om percentages te hangen aan de lijsten. Dit is voor de MFA-light gelukt en dit willen we bij de andere lijsten nog doen.

Frank van Vilsteren:
In de vorige stuurgroep hebben we vooral over die percentages gesproken. Het model met die percentages hadden we ook graag vertaald gezien in dit document. Er is een goede stap gezet en fijn dat de demarcatie is toegevoegd aan de nadere regels. Maar het voelt nu nog niet af.

Reactie Onno James:
Voor de MFA-light-demarcatie kunnen we overeenstemming bereiken, die percentages worden toegevoegd. Voor de andere lijsten geldt dat we die percentages ook willen toevoegen maar dat gaat niet gelijk gaat lukken. Dat nemen we mee als ambitie.

Frank van Vilsteren:
Met die toezegging ben ik tevreden. Voor de MFA-light komen de percentages er in en voor de andere lijsten is er meer tijd nodig. Als de afspraak is dat dat de volgende stap is, dan kan ik hier mee instemmen.

Charlotte de Jager:
Kan het Excelformat dat Frank van Vilsteren heeft gemaakt worden toegevoegd? Dan is het transparant waar we het over hebben.

Jacqueline Pleiter:
Leg ik het goed uit als ik zeg dat we dit format ook kunnen toepassen om de andere demarcatielijsten verder te verbeteren voor een volgende herziening? Daar wordt mee ingestemd.

Met de toezegging over het toevoegen van het percentage bij de MFA-light-demarcatie, concludeer ik dat we overeenstemming hebben op de nadere regel voor bouw en exploitatie.

8 Afsluiting vergadering

Jacqueline Pleiter:
We hebben overeenstemming over de 'Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht' en over 4 van de 5 nadere regels. Alleen over de nadere regel speelplaatsen is geen overeenstemming gekomen, wel hebben we een handreiking om door te praten over de uitwerking ervan.

Eric van Dorp:
Ik zou graag van de gelegenheid gebruikmaken om de werkgroepleden te bedanken, zij hebben er veel werk in gestopt. Ook wil ik de ambtenaren prijzen voor hun werk aan de verordening voor de scholen in Utrecht.

Jacqueline Pleiter:
In de werkgroep is veel en intensief samengewerkt en soms ook hard gevochten om deze consensus te bereiken. Het heeft geleid tot de soepele vergadering van vandaag en een verordening (waar de raad nog over moet besluiten) waar we trots op mogen zijn, bedankt daarvoor!

Onno James:
Ik verwacht dat we dinsdag het verslag rondsturen. Dan hebben de aanwezigen van deze OOGO twee weken de tijd om te reageren. Wanneer het verslag definitief is, gaat het met de verordening en de nadere regels ter bespreking naar het college. Het college besluit of de verordening met nadere regels door kan naar de raad.
Er zijn vandaag toezeggingen gedaan, dus die zullen we in de stukken verwerken. Ik verwacht dat de stukken eind november naar de raad gaan. De raad is gevraagd om in januari tot een besluit te komen. Voorgaand kan de verordening in een commissie- en een raadsvergadering worden besproken. Daarnaast kunnen zij kiezen om ook een raadsinformatiebijeenkomst te agenderen. Na goedkeuring van de verordening door de raad gaat deze per 15 februari in. Dat betekent dat alle nieuwe aanvragen voor het huisvestingsprogramma 2022 aan de hand van deze verordening zullen worden beoordeeld. Naast de inhoudelijke vaststelling, maakt het financiële kader voor deze verordening onderdeel uit van de begrotingsbehandeling. De uitkomst hiervan is in december van dit jaar.

Jacqueline Pleiter:
Last but not least, de bedoeling van deze verordening vraagt om een andere manier van samenwerking, samen werken vanuit waarden, leidende principes en gemeenschappelijke kaders. Met dit ontwikkeltraject hebben we hiermee een mooi begin gemaakt en ik heb er vertrouwen in dat we dit gaan vervolgen.